

ZE DNE: 14.01.2026
NAŠE ZN.: OKS/3241/26-2
VYŘIZUJE: Ing. Alena Macháčková
TEL.: 581 828 160
E-MAIL: alena.machackova@mesto-hranice.cz
DATUM: 20.01.2026

ROZHODNUTÍ O ODMÍTNUTÍ ŽÁDOSTI O INFORMACI

Městský úřad Hranice jako povinný subjekt (dále jen „povinný subjekt“) podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“ nebo „InfZ“), rozhodl o, (dále jen „žadatel“), jenž byla žadatelem zaslána do e-mailové schránky povinného subjektu dne 14.01.2026

takto:

podle ust. § 15 odst. 1 ve spojení s § 11a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím se žádost žadatele v celém rozsahu

o d m í á .

Odůvodnění:

Žadatel podal dne 14.01.2026 žádost o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, kterou se domáhal poskytnutí následujících informací (přesná citace):

*„Vážené dámy, vážení pánové,
na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, Vás tímto vyzývám k poskytnutí informací a podkladů nezbytných pro posouzení, zda při rozhodování o uzavírání smluvních vztahů a při nakládání s finančními prostředky Vaší organizace v letech 2024 a 2025 bylo postupováno v souladu s právními předpisy, zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti a s povinností péče řádného hospodáře.*

I. Vymezení okruhu posuzovaných smluv

Poskytněte přehled (seznam) všech smluv, dodatků ke smlouvám a jiných smluvních závazků uzavřených v letech 2024 a 2025, které:

zakládaly finanční plnění ze strany organizace přesahující částku 100 000 Kč bez DPH, nebo mohly mít významný, dlouhodobý či opakovaný finanční dopad na hospodaření organizace.

II. Rozhodovací proces a osobní odpovědnost

Ke každé smlouvě uvedené v bodě I. sdělte:

- předmět smluvního plnění,*
- datum uzavření smlouvy,*
- výši sjednaného plnění nebo odhad finančního dopadu,*

- označení osoby (funkce, pracovní zařazení), která rozhodla o schválení a uzavření smlouvy, zda šlo o rozhodnutí individuální, kolektivní, nebo delegované.

III. Posouzení hospodárnosti a zákonnosti

Sdělte, zda byly před uzavřením jednotlivých smluv zpracovány písemné podklady posuzující:

- hospodárnost,
- ekonomickou výhodnost,
- právní rizika,
- dopad na rozpočet organizace.

Pokud takové podklady existují, uveďte:

- kdo je zpracoval,
- kdy byly zpracovány,
- zda byly součástí rozhodovacích materiálů.

Pokud tyto podklady zpracovány nebyly, sdělte, na základě jakých skutečností bylo o uzavření smluv rozhodnuto bez předchozího posouzení jejich ekonomického a právního dopadu.

IV. Dokumentace rozhodnutí

Sdělte, zda k uvedeným rozhodnutím existují:

- zápisy z porad,
- rozhodnutí statutárního orgánu,

- *interní* *schvalovací* *dokumenty,*
a pokud ne, z jakého důvodu nebyl rozhodovací proces řádně dokumentován.“

Stav před podáním žádosti ze dne 14.01.2026

Před podáním výše uvedené žádosti žadatel žádal o poskytnutí informací týkající se smluv, které jsou součástí této nově podané žádosti. Tyto smlouvy mu byly povinným subjektem zasílány na jeho elektronickou adresu s odkazem, že povinný subjekt je právnickou osobou, na niž se vztahuje zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Povinný subjekt musí podle tohoto zákona zveřejňovat smlouvy např. s plněním vyšším než 50.000,- Kč.

Žadatel začal využívat zákona o svobodném přístupu k informacím od roku 2025. V tomto roce podal žadatel 14 žádostí ve smyslu informačního zákona, 5 stížností na postup správního orgánu a další 4 podněty. Např. podnětem ze dne 15.05.2025, kterým žadatel požadoval přijetí usnesení, kterým by kontrolní výbor a finanční výbor prověřily činnost SK Hranice, z.s. Žadatel požadoval, aby byl tento jeho podnět zařazen na nejbližší jednání zastupitelstva města Hranic. Žadateli bylo mimo jiné sděleno, že kontrola hospodárnosti může být předmětem kontroly kontrolního výboru. O této skutečnosti však žadatel ví, neboť je zde na místě uvést, že t. č. byl členem kontrolního výboru zastupitelstva (zvolen do funkce od roku 2022). Tato informace bude dále podrobněji rozvedena níže.

Žádostí ze dne 21.03.2025 doplněnou podáním ze dne 27.03.2025 se žadatel domáhal sdělení informací týkající se mandátu zastupitele, který se dle vyjádření žadatele, účastnil zasedání zastupitelstva od doby ustanovení do funkce, tj. od roku 2022, pouze 5krát. Požadoval informace, jakým způsobem se k tomu město Hranice postavilo a zda byly vyvozeny z neúčasti tohoto zastupitele na jednáních nějaké důsledky. Žadateli bylo dne 11.04.2025 sděleno, že za neúčast zastupitele v rámci jednání zastupitelstva se jedná o povinnost spíše morálního charakteru, neboť tento zastupitel byl zvolen v rámci komunálních voleb. Je třeba doplnit, že v případě rezignace tohoto člena zastupitelstva, by se žadatel stal členem zastupitelstva, neboť skončil jako první náhradník za politickou stranu, za kterou kandidoval i tento člen zastupitelstva. V této věci dále povinný subjekt vydal rozhodnutí o částečném odmítnutí č. j. 61625/2025/MH ze dne 02.05.2025 a rozhodnutí č. j.97459/2025/MH ze dne 07.05.2025. Proti těmto rozhodnutím podal žadatel odvolání, která byla spolu se spisovým materiálem předána Krajskému úřadu Olomouckého kraje jako nadřízenému správnímu orgánu. Tento nadřízený správní orgán rozhodnutím č. j. KUOK/62736/2025 ze dne 09.06.2025 rozhodl tak, že rozhodnutí povinného subjektu zrušil a věc vrátil k novému projednání

z procesního důvodu „Ve výroku napadeného rozhodnutí je uvedeno, že se žádost z 11.04.2025 podle ust. 15. odst. 1 ve spojení s ustanovením § 11b informačního zákona z důvodu neexistence informace „částečně odmítá“. Výrok již ovšem nespecifikuje onu konkrétní část žádosti odvolatele, která je předmětem odmítnutí“. Výrok napadeného rozhodnutí povinného subjektu tedy postrádá požadovanou určitost, přesnost a srozumitelnost, což ho činí nepřezkoumatelným.“ Naopak nadřízený orgán přisvědčil argumentaci povinného subjektu, když uvedl, že „Odvolací orgán rovněž dospěl k závěru, že v posuzovaném případě nelze vydat informační příkaz podle § 16 odst. 5 InfZ (tj. vykonatelným rozhodnutím přikázat povinnému subjektu poskytnutí požadovaných informací odvolateli), neboť je vysoce pravděpodobné opětovné vydání odmítavého rozhodnutí povinným subjektem pro tvrzenou neexistenci požadovaných informací, tedy jinými slovy, s ohledem na dosavadní vyjádření povinného subjektu brání poskytnutí informací zákonný důvod dle § 11b InfZ.“. Dále je třeba ve vztahu k tomuto uvést, že žadatel zaslal povinnému subjektu dodatek odvolání, neboť byl vyzván k doplnění podaného odvolání, když toto podání nebylo podepsáno. Ve výzvě k odstranění vad podání bylo uvedeno, že odvolání žadatele bylo povinnému subjektu doručeno dne 13.05.2025 místo 09.05.2025. Žadatel se proti jednání povinného subjektu ohradil s tím, že byl zkrácen na svých procesních právech. Odvolací orgán však dospěl k závěru, stejně jako povinný subjekt, že „Rovněž považuje odvolací orgán za nutné uvést, že nesprávné uvedení dne doručení odvolání ve výzvě povinného subjektu k doplnění podání, na něž poukazuje odvolatel ve svém přípisu Dodatek k odvolání – žádost o zohlednění vážného pochybení právního oddělení, rozhodně nezpůsobuje porušení zásady materiální pravdy a nestrannosti, nejedná se o závažné pochybení v postupu povinného subjektu a nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.“ A v neposlední řadě je třeba připomenout, dovětek odvolacího orgánu „Závěrem odvolací orgán konstatuje, že odvolatel zahrnuje odvolací orgán spoustu požadavků, které jdou zcela mimo pravomoci odvolacího orgánu, tudíž se jimi nelze vůbec zabývat....“.

Žadatel se žádostí ze dne 13.05.2025 domáhal informace týkající se dotace na rekonstrukci veřejného osvětlení. Povinným subjektem byla žadateli sdělena informace přípisem č. j. OMP/22395/25-2 ze dne 23.05.2025, kdy mu bylo poskytnuto usnesení, kterým rada města tuto dotaci schválila, vč. samotné smlouvy **s odkazem na registr smluv, kde lze tuto smlouvu dohledat.**

V žádosti ze dne 04.07.2025 požadoval žadatel informace týkající se rámcové smlouvy z roku 2009 uzavřenou mezi městem Hranice a městskou společností EKOLTES Hranice, a.s., vč. specifikací za rok 2023,2024 a 2025. K tomu povinný subjekt uvádí, že specifikace k rámcové smlouvě jsou schvalovány zastupitelstvem města Hranic a jsou součástí rozpočtu na příslušný kalendářní rok. Jak již bylo uvedeno výše (kromě smlouvy z roku 2009, kdy nebyl zřízen registr smluv) jsou specifikace dostupné na stránkách města Hranic. A povinný subjekt znovu upozorňuje na skutečnost, že ke všem těmto informacím se mohl žadatel dostat prostřednictvím kontrolního výboru, aniž by zatěžoval povinný subjekt vytvářením odpovědi na tuto žádost, skenováním uvedených specifikací a zasíláním na jeho emailovou adresu. I přes tyto skutečnosti mu všechny dokumenty byly poskytnuty.

Vzhledem k tomu, že se žadatel stavěl do role společensky hlídacího psa, povinnému subjektu zaslal dne 08.07.2025 žádost, ve které požadoval platy starosty, místostarosty, tajemníka, všech vedoucích úředníků a právníků úřadu od roku 2020. Žadateli bylo zčásti vyhověno, a to ve smyslu informací o platech starosty a místostarosty. V další části, ve smyslu žádosti o informace o platech právníků Městského úřadu Hranice vydal povinný subjekt rozhodnutí o odmítnutí informace, neboť z pohledu povinného subjektu nesplnil žadatel tzv. podmínky platového testu podle nálezu Ústavního soudu. V další části žádosti, a to v části informací týkající se platů vedoucích úředníků a tajemníka, povinný subjekt zaslal oznámení o stanovení výše k úhradě poplatku za zpracování informace č. j. OKS/30148/25-6 ze dne 23.07.2025. Proti výši požadované částky za zpracování informace, tj. částka ve výši 1.380,- Kč, si žadatel podal stížnost. Povinný subjekt předal obsah spisu se stížností nadřízenému správnímu orgánu. Tento vydal rozhodnutí č. j. KUOK/99272/2025 Žadatel však požadovanou částku neuhradil.

Povinný subjekt žadateli sdělil přípisem ze dne 05.11.2025 č. j. OKS/30148/25-22, že jeho žádost ve smyslu InfZ odkládá. K tomu je třeba pouze dodat, že se žadatel mohl bránit prostřednictvím správního soudnictví. Je ovšem nabíledni uvést, že pokud žadatel neuhradil poplatek za zpracování informace ve výši 1.380,- Kč, pak pro něj bude pravděpodobně problematické uhradit soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč a uplatnit své právo u správního soudu. Z výše uvedeného je nepochybné, že žadatel využívá svého práva na informace potud, kde jsou poskytovány bezplatně. Užití slovního spojení ze strany žadatele jako „kontrola veřejné správy“ či „transparentnost“ nebo „dodržování právních předpisů“ nemají své opodstatnění.

Dále je třeba uvést, že se žadatel domáhal informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím po spolku SK Hranice, z. s., IČO 49558218 se sídlem Žáčkova 1442, 753 01 Hranice. Žadateli však bylo oznámeno, že tento spolek nespadá pod informační zákon, neboť v něm nemá žádný územní samosprávný celek ani jiný státní orgán majetkovou účast, podle kterého by bylo možno dovodit, že tento spolek spadá pod informační zákon. Žadatel totiž nabyl dojmu, že zastupitelstvo města Hranic poskytuje vysoké dotace do rozpočtu tohoto spolku. A jak žadatel neustále tvrdí, on je tím, kdo chce transparentnost a kontrolu nad veřejnými prostředky. Opět povinný subjekt doplňuje, že o dotacích a finančně návratných výpomocích rozhoduje podle zákona o obcích zastupitelstvo města (o částkách nad 250.000,- Kč) jako nejvyšší orgán města.

Jak již bylo uvedeno výše, žadatel byl t. č. (rok 2022 až prosinec 2025) členem kontrolního výboru. Žadatel tak podle § 119 odst. 3 písm. b) zákona o obcích mohl kontrolovat dodržování právních předpisů obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, tj. hospodárnost a účelnost uzavíraných smluv. Povinnému subjektu je proto zřejmý jediný účel této žádosti, a to šikana a zahlcení povinného subjektu.

V rámci jednání kontrolního výboru mohl žadatel navrhnout kontrolu všech požadovaných smluv. Tuto pravomoc má kontrolní výbor ex lege a není třeba pověření zastupitelstvem. Všechny smlouvy a informace požadované v předmětné žádosti mohl žadatel získat v rámci kompetencí kontrolního výboru. Na dokreslení této šikanózní žádosti je třeba uvést, že žadatel byl na prosincovém zastupitelstvu města Hranic dne 11.12.2025 odvolán z kontrolního výboru. Prostřednictvím informačního zákona žadatel neúměrně zahlcoval a nadále zahlcuje povinný subjekt takovými žádostmi o informace, které jsou veřejně dostupné, ať už prostřednictvím registru smluv nebo prostřednictvím úřední desky povinného subjektu. Žadatel si tak mohl zajistit informace, požadující v předmětné žádosti, primárně z pozice člena kontrolního výboru.

Odůvodnění postupu ve vztahu k nyní podané žádosti

Podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu platí, že „*Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.*“

Podle § 11a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím může povinný subjekt odmítnout žádost nebo její část do sedmi dnů ode dne jejího přijetí, pokud lze ve vztahu k ní dovodit, že cílem žadatele je způsobit nepřiměřenou zátěž povinného subjektu; za způsobení nepřiměřené zátěže se považuje také podávání žádostí o informace u většího počtu povinných subjektů bez zjevné obsahové souvislosti požadovaných informací, a to zpravidla v reakci na předcházející postup povinného subjektu vůči žadateli nebo na vztah s fyzickou osobou uvedenou v písmenu a).

Ustanovení § 11a bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím vloženo zákonem č. 241/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí,

ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, a to s účinností od 1. ledna 2023 [čl. I bod 24 a čl. VII písm. a) zákona č. 241/2022 Sb.]. Pro doplnění

je však vhodné uvést, že judikatura správních soudů ještě před nabytím účinnosti daného ustanovení dovodila jako jeden z tzv. faktických důvodů pro odmítnutí žádosti o informace rovněž zneužití práva na informace (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. června 2012, č. j. 9 Ans 7/2012-56, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. června 2014, č. j. 6 As 68/2014-21 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. října 2014, č. j. 8 As 55/2012-62).

Důvodová zpráva k výše uvedenému zákonu č. 241/2022 Sb., uvádí: „Návrh vychází z přístupu správní judikatury. Ta dovozuje, že k označení žadatele jako osoby zneužívající právo nepostačí, když tentýž žadatel podává velké množství žádostí o informace, nebo se opakovaně domáhá poskytnutí velkého množství informací, neboť množství požadovaných informací zákon nelimituje, naopak by se dalo říct, že s ním i počítá, když umožňuje prodloužit lhůtu pro vyřízení žádosti či uplatnění úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Příkladem může být situace, kdy byl informační zákon použit jako určitá odvěta ze strany žadatele, který byl s povinným subjektem např. v pracovněprávním sporu. Soudy ovšem upozornily, že je vždy třeba posuzovat každou situaci výlučně individuálně (a proto ani nelze v zákoně podrobnější znaky zneužívání práva na informace definovat). Jako zneužití práva na informace by bylo tedy možno pohlížet na situaci, kdy žadatel sleduje např. zahlcením povinného subjektu žádostmi zcela odlišný cíl, který vlastně s obsahem poskytnutých informací nijak nesouvisí. Návrh z potencionálních případů zneužití práva na informace specifikuje dva nejtypičtější případy, a to podle dovoditelného účelu podané žádosti. **Žádost bude možné odmítnout**, zejména jestliže dovoditelným cílem žadatele bude žádostí (žádostmi) působit nátlak na fyzickou osobu, jíž se týkají požadované údaje, **nebo nepřiměřenou zátěž povinného subjektu**.“

Povinný subjekt považuje za vhodné na tomto místě uvést nejdůležitější body, které dovodila správní judikatura pro posouzení, zda se v konkrétním případě jedná o zneužití práva na informace, a to z rozhodnutí Městského soudu v Praze, č. j. 14 A 95/2019–64, ze dne 4. května 2020 (dále jen „MSPH a „rozsudek MSPH“), který shrnul předchozí judikaturu, která vykládala neurčitý pojem zneužití práva na informace. Rozsudek MSPH k této problematice uvádí: „Široce pojatý svobodný přístup k informacím ve veřejné sféře je tedy jednou z nejefektivnějších cest k transparentci veřejné moci, k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole a jedním z nástrojů snižujících možnosti jejího zneužívání. Na druhé straně však nelze přehlédnout, že podobně jako jiná politická práva i právo na informace má své limity a může být omezeno. A omezení práva na svobodný přístup k informacím může nastat mj. v případech, kdy by toto právo nebylo jeho nositeli využíváno, nýbrž zneužíváno. Objektivní právo předpokládá, že výkon práva směřuje k uskutečnění cíle sledovaného právní normou. Obecně však platí, že jestliže jedná sice koná v mezích svého práva, ale prostřednictvím realizace chování jinak právem dovoleného sleduje poškození druhého účastníka právního vztahu, jedná se sice o výkon práva, ale o výkon práva závadný, kdy jednání a jeho výsledek se snad zcela shodují s výsledkem, který mělo právo na zřeteli, ale kdy jednání bylo učiněno nikoliv za účelem dosažení výsledků, k jejichž docílení byla jednájícímu propůjčena ochrana, nýbrž aby bylo dosaženo výsledků jiných, které jsou jinak považovány za nevíтанý vedlejší následek tohoto jednání. Takový výkon práva, i když je se zákonem formálně v souladu, je ve skutečnosti výkonem práva jen zdánlivým; účelem zde není vykonat právo, ale poškodit jiného, neboť jednájící v rozporu s ustálenými dobrými mravy je přímo veden úmyslem způsobit jinému účastníku újmu, zatímco dosažení vlastního smyslu a účelu sledovaného právní normou zůstává pro něho vedlejší a je z hlediska jednájícího bez významu (vizte rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 624/2001 ze dne 6. března 2002). Zneužitím práva je tak situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti a takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O

chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené. Vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (vizte Knapp, V. Teorie práva. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 184–185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004–48).“ MSPH nad rámec tohoto výkladu doplňuje: „Pakliže žádost o informace ctí předvídaný cíl a účel předmětného základního práva i zákona o svobodném přístupu k informacím, je na místě, aby žadateli byla poskytnuta plná ochrana jeho práv. Jestliže však je z činnosti žadatele či ze samotné žádosti zjevné, že žadatel nesleduje tento principiální účel práva na svobodný přístup k informacím, mohou správní orgány takovou žádost odmítnout a věcně nevypořádat. Takový názor není v obecné rovině v rozporu s čl. 17 Listiny. Jak konstatoval Ústavní soud, šikanózní návrhy či postupy se vyznačují úmyslem účastníka způsobit škodu, a to nejen ostatním účastníkům řízení, a celkově zbytečným zatěžováním soustavy orgánů veřejné moci, aniž by vedly k právem předvídanému cíli, kterým je uplatnění hmotného práva na informace (nález Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019, I. ÚS 1083/16). Proto také Nejvyšší správní soud připustil, že zneužití práva na informace na straně žadatele o informace může v určitých případech být důvodem k odmítnutí jeho žádosti. V rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011–66, uvedl, že nevyhovět lze takovým žádostem, které jsou „kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující“. Aplikace obecného principu zákazu zneužití práva přitom přichází v úvahu jen tehdy, pokud není aplikovatelné některé konkrétní zákonné ustanovení, které problém řeší. To nastává i v případě zákona o svobodném přístupu k informacím, které jako samostatný 4/7 důvod pro odmítnutí žádosti o informace nezná zneužití práva ze strany žadatele. Proto takový důvod představuje tzv. faktický důvod pro odmítnutí žádosti o informace (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012–62). Zároveň však platí, že zákaz zneužití práva je v jistém smyslu *ultima ratio*, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se – zcela logicky – nejvíce střetává (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008–5). Zákaz zneužití práva tak musí být chápán jako výjimka z pravidla. Odepřít informaci pro zneužití práva lze jedině tehdy, jsou-li zjištěny a doloženy konkrétní skutkové okolnosti, z nichž vyplývá, že žadatel o informaci fakticky sleduje jiný zájem, než je kontrola hospodaření s veřejnými prostředky. Nelze přitom předem paušálně říci, kdy se o zneužití práva bude jednat a kdy nikoliv. Vše záleží na okolnostech konkrétního případu. Stanovením přesných pravidel by byl popřen smysl a samotná podstata institutu zákazu zneužití subjektivních práv, neboť tento institut se musí vyznačovat jistou obsahovou pružností, aby mohl reagovat na nekonečné množství životních situací, na něž nemůže ve své obecnosti právní norma pamatovat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2014 č. j. 6 As 68/2014–21 či ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004–48) A uvedené platí obzvláště v případě, kdy žalobce systematicky požaduje po žalovaném značné množství informací, neboť v těchto případech může podezření na zneužití práva nabývat na intenzitě.“

Z důvodové zprávy k zákonu č. 241/2022 a citovaného rozhodnutí MSPH, který shrnuje dosavadní správní judikatury ve věci zneužití práva na informace, je zřejmé, že pokud povinný subjekt dovodí zneužití práva na informace konkrétního žadatele, je povinen náležitě odůvodnit z jakého skutkového stavu vycházel a z jakého chování žadatele dovozuje zneužití práva na informace.

Žadatel již po delší dobu nepodává své žádosti o poskytnutí informace za údajným účelem kontroly veřejné správy. Pokud lze být jen okrajově z žádosti o poskytnutí informace dovodit, že jejím smyslem je naplnění práva na informace, povinný subjekt žadateli informaci poskytne. Ze strany povinného subjektu tedy nedochází k paušálnímu odmítání žádostí o poskytnutí informace, i když je povinný subjekt obeznámen s cíli žadatele, kterými se netají ani prostřednictvím facebookových stránek. Cílem žadatele není kontrola veřejné správy ani

vyvolání konstruktivní kritiky. Ostatně občané města Hranic, až na pár jedinců, spíše anonymů, s žadatelem na těchto webových stránkách nesympatizují.

Povinný subjekt konstatuje, jak je žadateli známo, že kromě rozhodnutí, kterým bylo odmítnuto poskytnutí informace týkající se platů právníků městského úřadu nebo informací, kterými povinný subjekt nedisponoval a zákon tuto povinnost neukládal, byly do této chvíle žadateli všechny požadované informace bez dalšího poskytnuty i s ohledem na skutečnost, že je právem každého občana žádat a obdržet informace o činnosti veřejné správy, a toto právo představuje žádoucí záruku zákonnosti ve veřejné správě a má přispívat k řádné činnosti veřejné správy. Toto právo však není absolutní. Žadatel nyní požaduje informace, o kterých ví, že jsou veřejně dostupné a dohledatelné spolu s dalšími informacemi, jako např. kdo a kdy smlouvu uzavřel a kdo o ní rozhodl.

K samotnému zákazu zneužití práva pak Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27. května 2010, č. j. 1 As 70/2008 – 74 uvedl, že: *„...zákaz zneužití práva je pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, k nimž vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem.“*

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2012, č. j. 5 Afs 58/2011-85, který popisuje jednání zneužívající právo jako chování „zjevně nespravedlivé, neboť v rozporu s určitými základními hodnotami a s rozumným uspořádáním společenských vztahů působí jinému újmu“. Obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS, ve kterém Nejvyšší správní soud definuje zneužití práva jako situaci, kdy někdo vykonává své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. Takové chování není výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz Knapp, V.: Teorie práva. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184–185).

V recentním rozsudku ze dne 7. 11. 2024, č. j. 1 As 239/2024–63, Nejvyšší správní soud přehledně shrnul dosavadní výklad § 11a InfZ včetně odkazů na relevantní judikaturu takto: Právo na informace podle čl. 17 odst. 1 Listiny zaručuje – společně se svobodou projevu – každému možnost aktivně vyhledávat nebo být příjemcem informací z nejrůznějších oblastí jeho zájmu a tyto informace šířit. Stát je povinen zdržet se jednání, které by výkon tohoto práva ztěžovalo nebo znemožňovalo, případně jej dodatečně sankcionovalo, ledaže by takovýto zásah v souladu s čl. 17 odst. 4 Listiny umožňoval zákon jako opatření nezbytné v demokratické společnosti pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví nebo mravnosti. Ústavní záruka práva na informace nechrání jen svobodu informace získávat a šířit. Její význam je širší, neboť zahrnuje i odpovídající povinnost státních orgánů a orgánů územní samosprávy přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti, kterou stanoví čl. 17 odst. 5 Listiny. V tomto smyslu je právo na informace základním prostředkem, kterým může veřejnost kontrolovat činnost veřejné moci a bránit tak jejímu zneužití. Základním právním předpisem, na jehož základě může kdokoli uplatnit své právo na informace, je zákon č. 106/1999 Sb. Tento zákon neupravuje jen samotné řízení o žádosti o poskytnutí informace, ale také vymezuje, které informace nelze na jeho základě poskytnout. Od těchto výluk je třeba rozlišit odmítnutí žádosti pro zneužití práva (viz body 24 až 26 rozsudku). Zneužitím práva je *„situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené“* nebo *„jednání, jehož cílem není dosažení účelu a smyslu sledovaného právní normou, nýbrž které je v rozporu s ustálenými dobrými mravy vedeno přímým úmyslem způsobit jinému účastníku újmu či se na jeho úkor obohatit.“* Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, soud neposkytne ochranu. Mezi hodnoty

materiálního právního státu patří také „odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem“.

Šikanózní žádosti nemají za cíl kontrolovat veřejnou správu. Taková žádost je zneužívána k jinému účelu, jenž není v souladu se zamýšleným smyslem práva na informace. Šikanou má povinný subjekt na mysli cílené útoky žadatele na konkrétní osoby či úřad jako celek. *„Svévolné uplatňování práva nesměruje k právem stanoveným legitimním cílům, naopak je zaměřeno na znepříjemňování života druhých, způsobování škody, vyvíjení nedovoleného nátlaku, realizaci msty a jiné zavrženíhodné motivy. Pokud by byla přiznávána ochrana jakémukoli výkonu práva bez ohledu na případné pohnutky, soudy by ad absurdum vynucovaly právo, které by škodilo, bylo by nástrojem msty, zdrojem napětí a soudní rozhodnutí by v očích společnosti začala postrádat legitimitu; takový závěr je v demokratickém právním státě založeném na úctě k lidským právům nemyslitelný.“¹* Výkon práva, který je kverulační, zjevně šikanózní nebo cíleně paralyzuje pracovní kapacitu povinného subjektu, může mít významné negativní důsledky, které za určitých okolností mohou popřít dokonce i smysl a účel práva na svobodný přístup k informacím.

Na základě uvedených skutečností má povinný subjekt za to, že cílem žadatele je *způsobit nepřiměřenou zátěž povinného subjektu*, a je proto naplněn zákonný důvod pro odmítnutí žádosti ve smyslu shora citovaného § 11a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Je třeba zdůraznit, že citované ustanovení neobsahuje uzavřený výčet případů, kdy lze důvodně dospět k závěru, že cílem žadatele je *způsobit nepřiměřenou zátěž povinného subjektu*. Pouze jako příklad je uvedeno *podávání žádostí o informace u většího počtu povinných subjektů bez zjevné obsahové souvislosti požadovaných informací, a to zpravidla v reakci na předcházející postup povinného subjektu vůči žadateli nebo na vztah s fyzickou osobou uvedenou v písmenu a)*. Pod předmětný zákonný důvod lze však nepochybně podřadit i případ dlouhodobého zatěžování téhož povinného subjektu prostřednictvím žádostí o informace kverulačního a šikanózního charakteru. Tato žádost je toho důkazem. Žadatel si většinu smluv totiž může nyní dohledat z registru smluv, případně si tyto smlouvy mohl vyžádat na základě pověření kontrolního výboru. Tyto kroky však ze strany žadatele nebyly učiněny, a proto zneužívá informačního zákona. Povinný subjekt má za to, že poskytnutím informací ani nedojde k naplnění požadovaného účelu, tj. kontroly hospodaření města Hranic. Jak bylo uvedeno výše, jedná se o žádost šikanózního charakteru, neboť si je žadatel schopen smlouvy dohledat v registru smluv. A to i u příspěvkových organizací a městské společnosti EKOLTES Hranice, a.s.

Povinný subjekt je vzhledem k výše uvedenému přesvědčen, že se v tomto případě jedná o zneužití práva na informace, vzhledem k tomu, že žádost žadatele jednoznačně není podána s úmyslem kontroly veřejné správy. Vzhledem k tomu, že smyslem zákona č. 106/1999 Sb. je kontrola veřejné správy, nelze než žádost žadatele považovat za překročení hranic zákona č. 106/1999 Sb., a to zejména vzhledem k nepopiratelné skutečnosti, že skutečným účelem žádosti žadatele jsou pouze jeho soukromé zájmy. Žádost žadatele tudíž nesleduje veřejný zájem na poskytnutí informací.

Na dokreslení osoby žadatele povinný subjekt uvádí, že na městskou společnost EKOLTES Hranice, a.s. zaslal v roce 2025 celkem 10 žádostí ze 17 ve smyslu informačního zákona. Některé z žádostí se textem shodovaly se žádostmi adresované jak povinnému subjektu, tak této městské společnosti jako například informace týkající se parkovacích karet pro vedení města, platy a odměny ředitele společnosti a vedoucích pracovníků společnosti EKOLTES Hranice, a.s. Totožný text této žádosti ze dne 14.01.2026 zaslal žadatel jednak povinnému subjektu, tak městské společnosti EKOLTES Hranice, a.s., dvěma příspěvkovým organizacím Dům dětí a mládeže Hranice a Městská kulturní zařízení Hranice.

¹ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 4. 2014, č. j. 4 As 31/2014-12

S ohledem na výše uvedené proto povinný subjekt rozhodl způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání:

Podle § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. Odvolání se podává ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, prostřednictvím povinného subjektu.

Ing. Alena Macháčková
vedoucí Odboru kancelář starosty